

بررسی وضعیت تجارت خارجی ایران

در چهارماهه ابتدای سال ۹۴

اقتباس از آمارهای منتشره گمرک ایران

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

معاونت بررسی های اقتصادی

مرکز گردآوری و تحلیل آمار

مرداد سال ۱۳۹۴

در طول سال ۹۳، معادل ۴۹,۷ میلیارد دلار کالا صادر شده است که نسبت به سال ۹۲، (معادل ۴۱,۸ میلیارد دلار) ۱۸,۸۷ درصد افزایش داشته است.

در طول سال ۹۳، معادل ۵۲,۵ میلیارد دلار کالا وارد شده است که نسبت به سال ۹۲، (معادل ۴۹,۷ میلیارد دلار)

تراز بازرگانی کالایی غیر نفتی طی چهار ماهه ابتدای سال های ۹۳-۹۴

(هزارتن/میلیون دلار)

درصد تغییرات نسبت به مدت مشابه سال قبل		چهار ماهه ۱۳۹۳		چهار ماهه ۱۳۹۴		شرح
ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	
-۳.۷۹	-۷.۳	۱۱۲۳۰	۲۶۹۵۲	۱۰۸۰۴	۲۴۹۹۴	صادرات
-۲۰.۲	-۱۲.۴	۱۷۳۱۸	۱۲۹۹۹	۱۳۸۲۲	۱۱۳۹۲	واردات
۵۰,۴		-۶۰۸۸		-۳۰۱۸		تراز بازرگانی کالایی

تراز بازرگانی کالایی کشور (بدون احتساب صادرات میعانات گازی) در چهار ماهه ابتدای سال ۹۴ منفی و به میزان **۳۰۱۸- میلیون دلار** بوده است، البته تراز بازرگانی کشور در این مدت با احتساب صادرات میعانات گازی، **۱۹۳ میلیون دلار** می باشد.

نکات برجسته تجارت خارجی در چهار ماهه ابتدای سال ۹۴

صادرات

✓ ارزش صادرات در چهار ماهه ابتدای سال ۹۴ نسبت به مدت مشابه سال قبل بدون در نظر گرفتن میعانات گازی ۴ درصد کاهش یافته است. در این بازه زمانی رشد ۳۹ درصدی مقداری و ۰.۱۶ درصدی ارزشی صادرات محصولات پتروشیمی حاصل شده که به معنای کاهش میانگین قیمت محصولات پتروشیمی است.

صادرات

✓ در بخش صادرات سهم میعانات گازی در کل صادرات از ۳۲ درصد به ۲۳ درصد کاهش یافته است. در چهار ماهه ابتدای سال ۹۴ سهم "سایر کالاها" که عمده آن را محصولات صنعتی تشکیل می دهند ۴۴ درصد و نسبت به سهم ۴۰ درصدی مدت مشابه سال قبل افزایش داشته است؛ رشد سهم محصولات پتروشیمی از ۲۸ درصد به ۳۳ درصد در صادرات چهار ماهه قابل توجه است.

صادرات

✓ تنها عامل محرک با اثر مثبت در تغییر صادرات چهار ماهه ۹۴ نسبت به چهار ماهه ۹۳، رشد ناچیز صادرات محصولات پتروشیمی بوده است؛ روشن است سهم مثبت ۰.۰۵ واحد درصدی صادرات این گروه از محصولات تکافوی غلبه بر سهم منفی ۱۵ واحد درصدی صادرات میعانات گازی و سایر کالاها نبوده و در نهایت رشد صادرات کالایی در چهار ماهه ابتدای ۹۴ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، منفی و برابر با ۱۵.۲- درصد شده است.

نکات برجسته تجارت خارجی در چهار ماهه ابتدای سال ۹۴

صادرات

✓ کاهش ارزش صادرات در بخش فرآورده های نفتی و میعانات گازی عمدتاً ناشی از تنزل قیمت های جهانی و کاهش قیمت نفت خام می باشد (با توجه به **کاهش** ۵ درصدی مقدار صادرات میعانات گازی و کاهش ۳۹ درصدی ارزش صادرات این گروه) در حالی که کاهش ارزش صادرات در بخش سایر کالاها (محصولات غیرنفتی) عمدتاً بدلیل کاهش مقدار صادرات (۲۰ درصد کاهش مقداری) بوده به نحوی که بخشی از کاهش مقداری صادرات در این بخش از طریق افزایش بهای صادراتی جبران شده است.

واردات

✓ خودرو از لیست ده قلم عمده وارداتی در چهار ماهه ۹۴ خارج شده و قطعات منفصله جهت تولید اتومبیل سواری (با کد تعرفه ۹۸۸۷۰۳۱۲) در ردیف پنجم اقلام عمده وارداتی قرار گرفته است. ارزش واردات خودرو (سواری) در چهار ماهه ابتدای سال ۹۴ (برابر با ۳۳۸ میلیون دلار) نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴۷ درصد کاهش یافته است.

واردات

✓ ارزش واردات در ماه تیر ۹۴ به میزان ۳۱ درصد کمتر از ارزش واردات در تیر ۹۳ می باشد. بررسی روند تغییرات ارزش ماهانه واردات نشان می دهد که از آبان ماه سال ۹۳ (بغیر از دی ماه) ارزش ماهانه واردات در مقایسه با ماه مشابه سال قبل روندی نزولی داشته و رشد ماهانه واردات در این بازه زمانی همواره منفی بوده است.

نکات برجسته تجارت خارجی در چهارماهه ابتدای سال ۹۴

✓ بر اساس آخرین آمار سازمان توسعه تجارت، از کل واردات سه ماهه ۹۴، سهم واردات کالاهای واسطه ای ۶۷ درصد، ۲۰ درصد کالاهای سرمایه ای و ۱۳ درصد کالاهای مصرفی است.

واردات

✓ کاهش واردات مواد اولیه واسطه ای از زمستان سال ۹۳ تا کنون نگرانی کاهش تولیدات صنعتی را تقویت می کند. در ۳ ماهه ابتدای سال ۹۴ ارزش واردات مواد واسطه ای ۴۲ درصد، ارزش واردات کالاهای سرمایه ای ۳۶ درصد و کالاهای مصرفی ۴۸ درصد کاهش یافته است.

واردات

✓ از ده قلم عمده واردات، ۶ کد تعرفه مربوط به محصولات یا نهاده های کشاورزی است. مجموع ارزش واردات این محصولات در چهار ماهه ۹۴، ۱۷۱۷ میلیون دلار با سهم ۱۲ درصدی از کل واردات است که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، از ۳۳ درصد کاهش برخوردار بوده است.

واردات

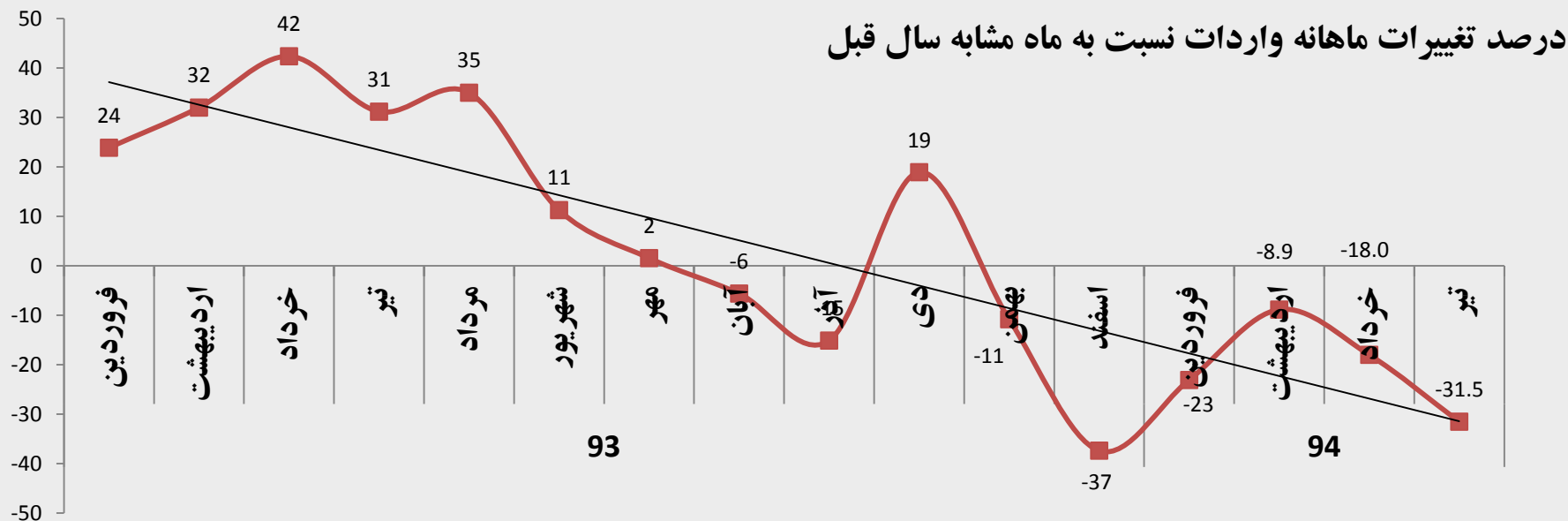
آمار صادرات به تفکیک گروه کالایی

نوع کالاهای صادراتی	چهار ماهه ابتدای سال ۱۳۹۴ (میلیون دلار)	سهم از کل (درصد)	چهار ماهه ابتدای سال ۱۳۹۳ (میلیون دلار)	سهم از کل (درصد)	درصد تغییر	سهم در رشد (واحد درصد)
میعانات گازی	۳۲۱۱	۲۳	۵۲۹۸	۳۲	-۳۹,۴	-۱۲,۶۳
محصولات پتروشیمی	۴۶۹۶	۳۳,۵	۴۶۸۸	۲۸,۴	۰,۱۶	۰,۰۵
سایر کالاها	۶۱۰۹	۴۳,۶	۶۵۴۲	۳۹,۶	-۶,۶	-۲,۶۲
جمع کل	۱۴۰۱۵	۱۰۰	۱۶۵۲۸	۱۰۰	-۱۵,۲۰	-۱۵,۲۰

در بازه زمانی مورد بررسی، صادرات **میعانات گازی و سایر کالاها** نسبت به دوره مشابه سال قبل **کاهش** داشته اند و فقط صادرات محصولات پتروشیمی به میزان ناچیزی معادل ۰.۱۶ درصد در چهارماهه ابتدای سال ۹۴ نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش پیدا کرده است. کاهش ۱۵ درصدی صادرات عمدتاً ناشی از **کاهش صادرات میعانات گازی** میباشد.

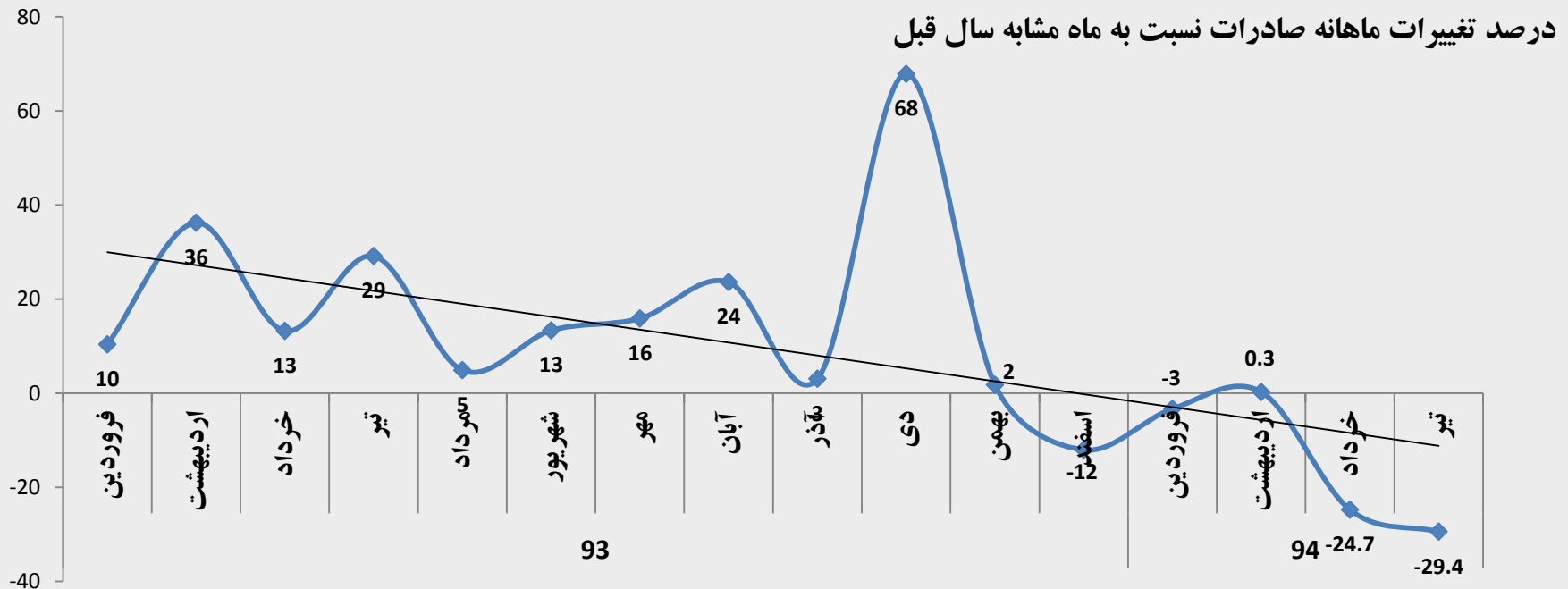
در چهارماهه ابتدای ۹۴، **بیشترین سهم صادرات** مربوط به صادرات **سایر کالاها** با سهم حدود ۴۴ درصدی است. در دوره مشابه سال قبل نیز عمده صادرات مربوط به گروه سایر کالاها با سهم ۴۰ درصدی از صادرات بوده است.

بررسی درصد تغییرات ماهانه واردات نسبت به ماه مشابه سال قبل

ارزش واردات در تیر ماه ۹۴ نسبت به تیر ۹۳، ۳۱ درصد کاهش داشته است این در حالی است که ارزش واردات در تیر ۹۳، نسبت به ماه مشابه سال ۹۲، ۳۱ درصد افزایش یافته بود. بررسی درصد تغییرات ماهانه ارزش واردات نسبت به ماه مشابه سال قبل، نشان می دهد که از آبان ماه سال ۹۳ (بجز دی ماه) ارزش ماهانه واردات در مقایسه با ماه های مشابه در سال قبل روندی کاهشی داشته است.

بررسی درصد تغییرات ماهانه صادرات نسبت به ماه مشابه سال قبل

ارزش صادرات در تیر ماه ۹۴ نسبت به تیر ۹۳، ۲۹.۴ درصد کاهش داشته است این در حالی است که ارزش صادرات در تیر ۹۳، نسبت به ماه مشابه سال ۹۲، ۲۹ درصد افزایش یافته بود.

میزان صادرات (بجز میعانات گازی) به تفکیک پنج کشور عمده مقصد

صادرات

چین ۲۵۶۲ میلیون دلار با سهم ۲۴ درصدی از کل صادرات

تغییرات نسبت به دوره مشابه: ۱۹ درصد **کاهش**

عراق ۱۹۹۷ میلیون دلار با سهم ۱۸,۵ درصدی از کل صادرات

تغییرات نسبت به دوره مشابه: ۴ درصد **افزایش**

امارات ۱۶۸۳ میلیون دلار با سهم ۱۵,۶ درصدی از کل صادرات

تغییرات نسبت به دوره مشابه: ۳۵ درصد **افزایش**

هند ۹۱۳ میلیون دلار با سهم ۸,۵ درصدی از کل صادرات

تغییرات نسبت به دوره مشابه: ۳۳ درصد **افزایش**

افغانستان ۸۱۱ میلیون دلار با سهم ۷,۵ درصدی از کل صادرات

تغییرات نسبت به دوره مشابه: ۹ درصد **افزایش**

سایر کشورها ۲۸۴۰ میلیون دلار با سهم ۲۶,۳ درصدی از کل صادرات

تغییرات نسبت به دوره مشابه: ۱۸ درصد **کاهش**

جمع کل صادرات: ۱۰۸۰۴ میلیون دلار

تغییرات نسبت به دوره مشابه: ۳,۷۹ درصد **کاهش**

میزان واردات به تفکیک پنج کشور عمده مقصد

واردات

چین ۳۵۱۸ میلیون دلار با سهم ۲۵ درصدی از کل واردات

تغییرات نسبت به دوره مشابه: ۱۰ درصد **کاهش**

امارات ۳۰۳۸ میلیون دلار با سهم ۲۲ درصدی از کل واردات

تغییرات نسبت به دوره مشابه: ۳۳ درصد **کاهش**

جمهوری کره ۱۲۶۵ میلیون دلار با سهم ۹ درصدی از کل واردات

تغییرات نسبت به دوره مشابه: ۶ درصد **افزایش**

ترکیه ۱۰۵۶ میلیون دلار با سهم ۷٫۶ درصدی از کل واردات

تغییرات نسبت به دوره مشابه: ۲ درصد **کاهش**

هند ۸۴۳ میلیون دلار با سهم ۶٫۱ درصدی از کل واردات

تغییرات نسبت به دوره مشابه: ۴۶ درصد **کاهش**

سایر کشورها ۴۱۰۲ میلیون دلار با سهم ۲۹ درصدی از کل واردات

تغییرات نسبت به دوره مشابه: ۱۹ درصد **کاهش**

جمع کل واردات: ۱۳۸۲۲ میلیون دلار

تغییرات نسبت به دوره مشابه: ۲۰٫۱۸ درصد **کاهش**

آمار صادرات به تفکیک اقلام عمده طی چهار ماهه ابتدای سال های ۹۴ و ۹۳ (بدون احتساب میعانات گازی)

ردیف	شرح	چهار ماهه سال ۱۳۹۴		چهار ماهه سال ۱۳۹۳		درصد تغییرات	
		وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن	ارزش
۱	گازهای نفتی و هیدروکربورهای گازی شکل مایع شده	۷۳۷	۶۷۵	۲۴۶	۲۳۲	۲۰۰	۱۹۱
۲	پروپان مایع شده	۱۰۴۸	۵۴۰	۷۰۶	۷۱۳	۴۸	-۲۴
۳	قیرنفت	۱۱۳۴	۴۸۰	۹۰۴	۴۵۲	۲۵	۶
۴	پلی اتیلن گرید فیلم با چگالی کمتر از ۹۴٪	۳۳۰	۴۰۱	۲۲۵	۳۷۲	۴۷	۸
۵	بوتان مایع شده	۷۰۲	۳۷۶	۵۵۴	۵۴۸	۲۷	-۳۱
۶	اوره حتی به صورت محلول در آب	۱۰۲۷	۳۲۶	۶۳۰	۲۰۰	۶۳	۶۳
۷	متانول	۱۳۹۴	۳۱۴	۱۴۲۶	۶۳۶	-۲	-۵۱
۸	محصولات از آهن یا فولاد غیر ممزوج تخت فقط گرم نورد شده، بصورت طومار	۴۰۸	۲۹۸	۴۲۲	۳۱۴	-۳	-۵
۹	پلی اتیلن گرید فیلم با چگالی ۹۴٪ یا بیشتر	۱۷۶	۲۲۰	۱۱۱	۱۷۰	۵۹	۲۹
۱۰	روغن های سبک و فرآورده ها بجز بنزین	۲۶۲	۲۰۷	۵	۴	۵۶۱۷	۴۷۰۲
	سایر تعرفه ها	۱۷۷۷۵	۶۹۶۸	۲۱۷۲۵	۷۵۸۹	-۱۸	-۸
	جمع کل	۲۴۹۹۴	۱۰۸۰۴	۲۶۹۵۳	۱۱۲۳۰	-۷،۲۷	-۳،۷۹

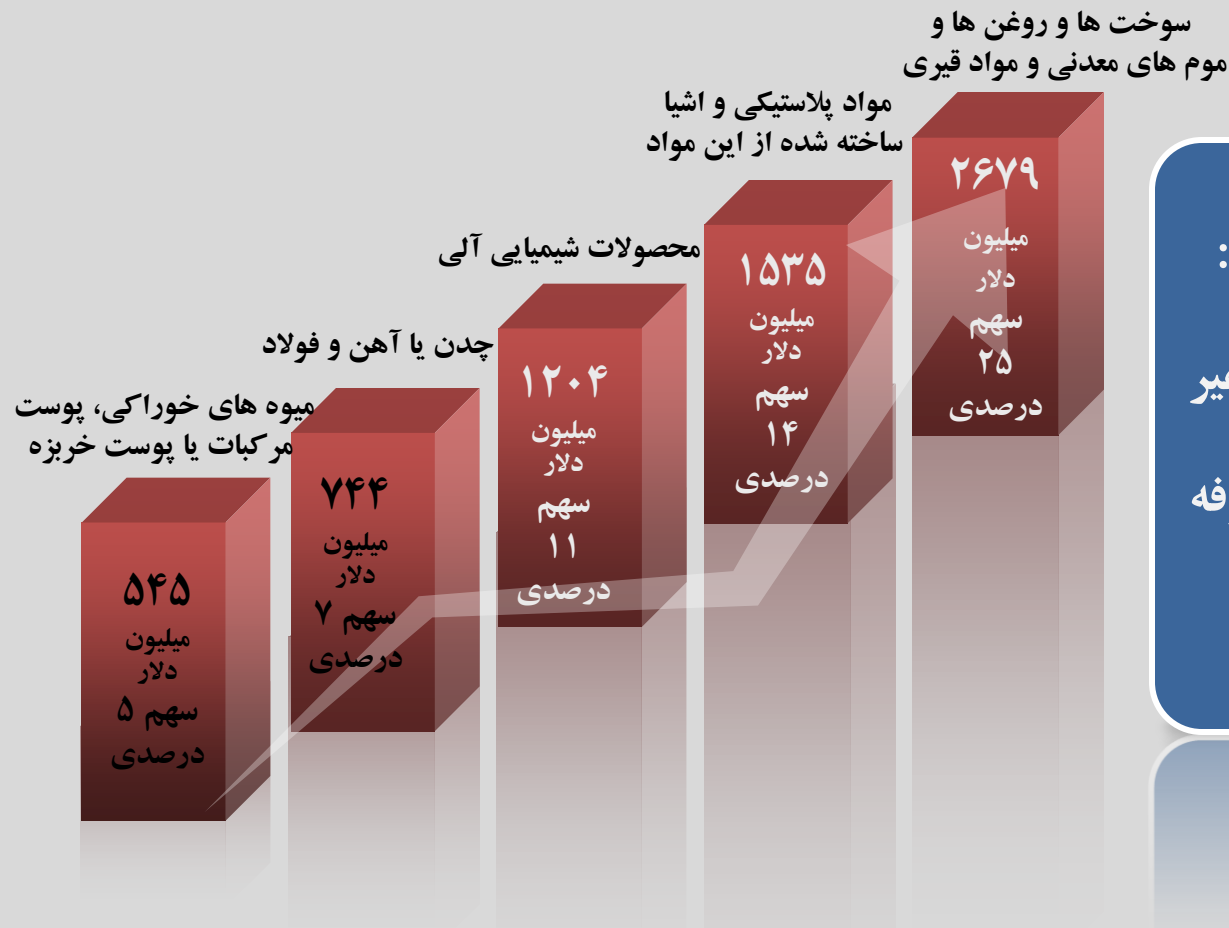
تفاوت ارزش "صادرات غیر نفتی" بر اساس طبقه بندی WTO و گمرک ایران چقدر است؟

در چهار ماهه ۱۳۹۴ پروپان مایع شده، قیر نفت، بوتان مایع شده و گازهای نفتی و هیدروکربورهای گازی شکل مایع شده در لیست ده قلم عمده صادرات «غیر نفتی» ایران قرار داشته‌اند. بر اساس طبقه بندی WTO این اقلام جز طبقه بندی سوخت قرار می‌گیرند و لذا چنانچه گمرک ایران آمار صادرات غیر نفتی را بر اساس طبقه بندی های بین الملل منتشر کند اقلامی نظیر کالاهای فوق حذف شده و رقم صادرات غیر نفتی از آن چه منتشر می شود کمتر خواهد بود. جدول زیر میزان تفاوت صادرات بر اساس طبقه بندی گمرک ایران و WTO را نشان می‌دهد:

آمار صادرات در چهار ماهه ابتدای سال ۱۳۹۴	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)
مجموع صادرات غیر نفتی بر اساس گمرک ایران	۲۴,۹۹۴	۱۰,۸۰۴
مجموع صادرات غیر نفتی بر اساس WTO	۲۰,۶۳۵	۸,۱۳۰
تفاوت	۴,۳۵۸	۲,۶۷۴

صادرات به تفکیک فصل های تعرفه

در چهار ماهه ابتدای سال ۱۳۹۴:

۶۲ درصد از کل صادرات غیر

نفتی کشور مربوط به فصول تعرفه

۲۷، ۳۹، ۲۹ و ۷۲ بوده است.

ارزش صادرات سایر فصول ۴۰۹۷ میلیون دلار با سهم ۳۸ درصدی
از کل صادرات بوده است

آمار واردات به تفکیک اقلام عمده طی چهار ماهه ابتدای سال های ۹۴ و ۹۳

ردیف	شرح	چهارماهه سال ۱۳۹۴		چهارماهه سال ۱۳۹۳		درصد تغییرات	
		وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن	ارزش
۱	ذرت دامی	۱۷۵۵	۴۳۰	۱۴۰۹	۴۷۴	۲۴	-۹
۲	برنج	۲۹۱	۳۰۲	۵۷۱	۷۱۶	-۴۹	-۵۸
۳	کنجاله سویا	۶۲۵	۲۹۷	۶۱۹	۴۰۲	۰,۹	-۲۶
۴	ماشین آلات به هم فشردن، قالبگیری سوخت های معدنی جامد، خمیرهای سرامیکی و سایر محصولات معدنی ماشین درست کردن قالب ها	۵۰	۲۷۱	۱۱	۱۴۲	۳۴۱	۹۱
۵	قطعات منفصله جهت تولید اتومبیل سواری ردیف ۸۷۰۳ بنزینی با حجم سیلندر ۲۰۰۰	۳۴	۲۶۴	۱۵	۱۱۶	۱۲۹	۱۲۸
۶	لوییای سویا به جز دانه حتی به صورت خرد شده	۵۶۵	۲۶۰	-	-	-	-
۷	دانه گندم بجز گندم دامی	۸۸۳	۲۵۷	۲۵۰۳	۸۷۵	-۶۵	-۷۱
۸	ماژول نمایشگر متشکل از صفحه lcd یا led پلاسما فقط دارای برد آدرس دهی	۳	۱۸۵	۴	۲۰۴	-۱۹	-۹
۹	جو باستانیای بذر	۶۵۴	۱۷۱	۳۰۹	۹۴	۱۱۲	۸۲
۱۰	محصولات از آهن یا فولاد غیر ممزوج تخت و گرم نوردشده بصورت طومار	۳۳۴	۱۶۹	۳۴۴	۲۱۴	-۳	-۲۱
	سایر تعرفه ها	۶۱۹۸	۱۱۲۱۶	۷۲۱۳	۱۴۰۸۳	-۱۴	-۲۰
	جمع کل	۱۱۳۹۲	۱۳۸۲۲	۱۲۹۹۹	۱۷۳۱۸	-۱۲,۳۶	-۲۰,۱۸

واردات به تفکیک فصل های تعرفه

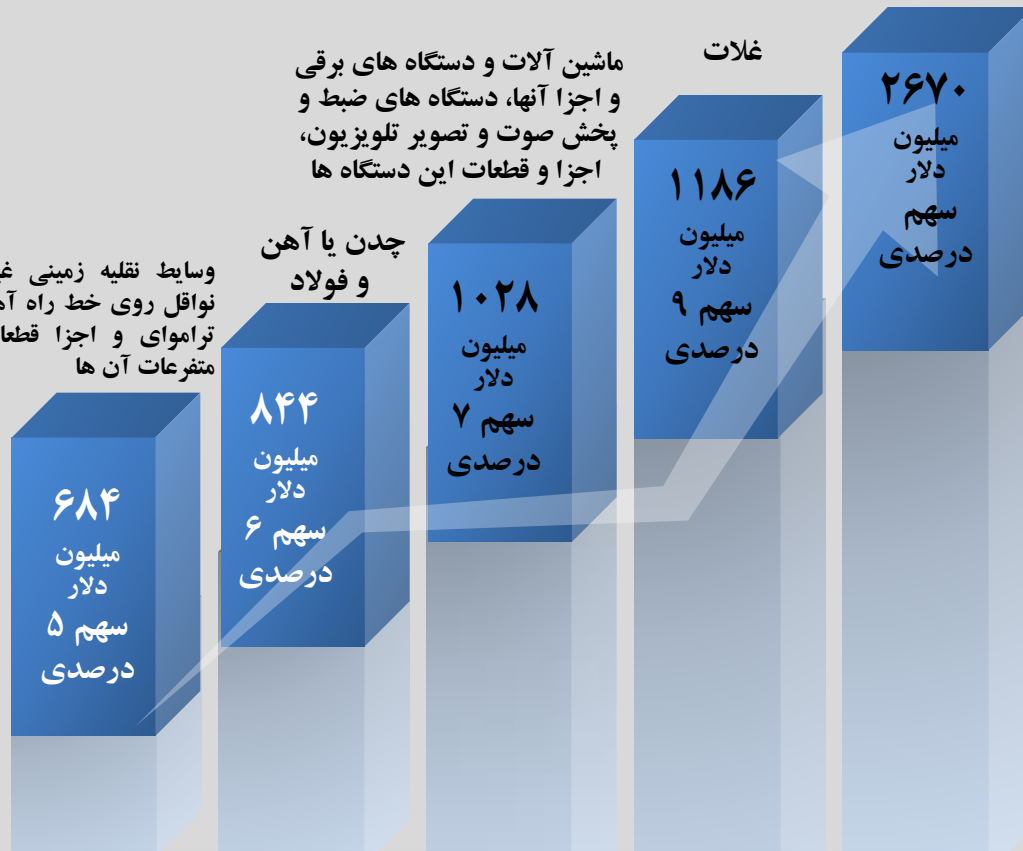
دیگ بخار و آب گرم،
ماشین آلات
مکانیکی و اجزا و قطعات آن ها

غلات

ماشین آلات و دستگاه های برقی
و اجزا آنها، دستگاه های ضبط و
پخش صوت و تصویر تلویزیون،
اجزا و قطعات این دستگاه ها

چدن یا آهن
و فولاد

وسایط نقلیه زمینی غیر از
نواقل روی خط راه آهن یا
تراموای و اجزا قطعات و
متفرعات آن ها

در چهار ماهه ابتدای سال ۱۳۹۴:

۴۶ درصد از کل واردات کشور

مربوط به فصول تعرفه ۸۴، ۱۰،

۸۵، ۷۲ و ۸۷ بوده است.

ارزش واردات سایر فصول ۷۴۱۱ میلیون دلار با سهم ۵۴ درصدی
از کل واردات بوده است

آمار واردات به تفکیک اقلام عمده طی سه ماهه ابتدای سال ۹۴*

وزن: هزار تن
ارزش: میلیون دلار

شرح	سه ماهه سال ۹۴		سه ماهه سال ۹۳		درصد تغییرات		سهم از ارزش کل واردات	
	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	سه ماهه ۹۴	سه ماهه ۹۳
واسطه ای	۷۸۳۱	۶۵۳۹	۱۱۴۱۵	۱۱۳۳۶	-۳۱.۴	-۴۲.۳	۶۷	۶۷
سرمایه ای	۱۹۸	۱۹۱۰	۲۵۸	۲۹۶۵	-۲۳.۳	-۳۵.۶	۲۰	۱۸
مصرفی	۵۰۴	۱۳۱۳	۸۹۴	۲۵۲۶	-۴۳.۶	-۴۸.۰	۱۳	۱۵

در سه ماهه ۹۴ عمده واردات کشور مربوط به **کالاهای واسطه ای** با سهم ارزشی ۶۷ درصد می باشد. سهم ارزش واردات کالاهای سرمایه ای در سه ماهه ۹۴ نسبت به دوره مشابه سال قبل افزایش و سهم کالاهای مصرفی کاهش یافته است. روند نزولی واردات در سه ماهه ابتدای سال ۹۴ در هر سه گروه کالایی (واسطه ای، سرمایه ای و مصرفی) مشاهده می شود.

آمار واردات خودرو سواری* طی چهار ماهه ابتدای سال ۹۴ و ۹۳

میلیون دلار

درصد تغییرات	ارزش واردات		شرح
	۴ ماهه ۹۳	۴ ماهه ۹۴	
-۴۷	۶۴۳	۳۳۸	خودرو سواری

کاهش ارزش واردات خودرو در چهار ماهه ابتدای سال ۹۴ در این مدت به میزان ۴۷ درصد قابل توجه می باشد.

متوسط قیمت
کالای
صادراتی

در چهار ماهه ابتدای سال ۹۴ متوسط قیمت یک تن کالای صادراتی (بجز میعانات گازی) معادل ۴۳۲ دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۳.۶ درصد افزایش داشته است.

متوسط قیمت
کالای
وارداتی

در چهار ماهه ابتدای سال ۹۴ متوسط قیمت یک تن کالای وارداتی معادل ۱۲۱۳ دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۸.۹۳ درصد کاهش داشته است.

در چهار ماهه ابتدای سال ۱۳۹۴ متوسط قیمت کالاهای وارداتی ۲,۸ برابر متوسط قیمت کالاهای صادراتی می باشد

پنج کشور طرف معامله با بیشترین تراز بازرگانی مثبت طی چهار ماهه ابتدای سال ۹۴ (میلیون دلار)

در این مدت، تراز بازرگانی ایران (بدون احتساب نفت، گاز و خدمات) با ۷۵ کشور مثبت و با ۷۰ کشور دیگر منفی بوده است.

پنج کشور طرف معامله با بیشترین تراز بازرگانی منفی طی چهار ماهه ابتدای سال ۹۴ (میلیون دلار)

تجارت خارجی در تقویم میلادی

(هزارتن/میلیون دلار)

درصد تغییرات نسبت به مدت مشابه سال قبل		شش ماهه نخست سال ۲۰۱۴		شش ماهه نخست سال ۲۰۱۵		شرح
ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	
۵,۲۰	-۹,۸۳	۱۶۷۲۲	۴۲۴۱۳	۱۷۵۹۲	۳۸۲۴۴	صادرات
-۱۷,۸۵	-۶,۴۳	۲۸۶۵۱	۲۰۷۵۲	۲۳۵۳۷	۱۹۴۱۹	واردات
۵۰,۱۶		-۱۱۹۲۹		-۵۹۴۵		تراز بازرگانی کالایی